

کارائی فرومون سنتتیک کرم گلوگاه انار در باغ های انار

نوید ناصریان^۱ و حسین فرازمنند^۲

۱- دانشگاه آزاد اسلامی اراک، navid_naserian6644@yahoo.com-۲ موسسه تحقیقات گیاه پزشکی کشور

کرم گلوگاه انار، *Ectomyeloisceratoniae* Zeller (Lep.: Pyralidae)، مهمترین آفت باغ های انار در ایران است. تله های فرومونی یکی از ابزارهای مطمئن جهت پایش جمعیت حشرات به شمار می روند. در این تحقیق کارایی فرومون جنسی کرم گلوگاه انار شامل نوع تله، ارتفاع مناسب تله، رنگ تله، جهت نصب تله، دز پاسخ، دوام فرمون و تاثیر میزان مورد بررسی قرار گرفت. به همین منظور آزمایشهایی در قالب طرح بلوکهای کامل تصادفی با ۴ تکرار در استان لرستان انجام گرفت. نتایج بدست آمده نشان داد که تله دلتا، بهترین نوع تله با شکار روزانه ۱/۰۴ شب پره نر بود. مقایسه ارتفاع تله نیز حاکی از مناسب تر بودن ارتفاع ۱/۵ متری بود، بطوری که این ارتفاع دارای بیشترین میانگین شکار روزانه (۱/۲۴ شب پره نر) بود. بررسی رنگ تله و نیز جهت نصب تله فرومونی نشان داد که تله سفید، مناسب ترین رنگ تله، و جهت جنوب درختان، بهترین جهت نصب تله می باشد، بطوریکه میانگین میزان شکار روزانه تله رنگ سفید ۱/۱۷ شب پره نر و میانگین شکار روزانه تله های نصب شده در جنوب درختان ۱/۰۴ شب پره نر بدست آمد. لذا با توجه به اطلاعات بدست آمده مناسب ترین شرایط نصب تله های فرومون سنتتیک کرم گلوگاه انار، تله نوع دلتا، به رنگ سفید و نصب در جهت جنوب درختان و در ارتفاع ۱/۵ متری می باشد. مناسبترین تعداد کپسول فرمون در تله، تعداد دو کپسول بود، ضمن آنکه بهترین زمان تعویض کپسول فرمون، دو هفته بود.

Efficacy of the synthetic sex pheromone of pomegranate fruit moth, *Ectomyelois ceratoniae* (Lep.: Pyralidae), in pomegranate orchards

Naserian, N.¹ and H. Farazmand²

1. Islamic Azad University, Arak, Iran, navid_naserian6644@yahoo.com 2. Iranian Research Institute of Plant Protection, Tehran, Iran

The pomegranate fruit moth, *Ectomyelois ceratoniae* Zeller (Lep.: Pyralidae), is the major pest of pomegranate orchards in Iran. Insect sex pheromone traps, were used to determine the population density of pest in this study, the efficacy of sex pheromone traps, including trap type, height and color of trap and trap situation. For this purpose, experiments were conducted in a randomized complete block design with four replications in the Lorestan province. The results showed that, the delta type trap was the best, so it was captured 1.04 moth/day. The comparison of trap heights showed that, height 1.5 meter has the maximum capture (1.24 moth/day). The study on trap color and situation showed that, white color and south situation were captured the highest moth (1.17 and 1.04 moth/day, respectively). As a result, the most suitable conditions for the usage of synthetic pheromone trap of pomegranate fruit moth, delta-type trap with color white and set in the pomegranate trees south and 1.5 meter height with 2 pheromone capsule and time intervals of change pheromone capsule in 2 weeks.